

SPIS TREŚCI

POWSTANIE WARSZAWSKIE

Paweł Ukielski – Powstanie Warszawskie – czy był lepszy wybór? 3

Jednym z najgoręcej dyskutowanych wydarzeń w polskiej historii jest oczywiście Powstanie Warszawskie, a decyzja o jego rozpoczęciu budzi bodaj najwięcej emocji w Polsce. Czy Powstanie Warszawskie miało sens? Czy jego rozpoczęcie było dobrą decyzją? Czy dowódcy wojskowi i przywódcy polityczni popełnili błąd, czy też słusznie posłali młodych żołnierzy armii ochotniczej w bój? Te i inne pytania w obliczu bezprecedensowej skali zbrodni niemieckich i fizycznego unicestwienia miasta, nie przestają nurtować intelektualistów, publicystów i historyków.

Michał Zarychta – Komendanci obwodów powstańczej Warszawy 15

Powstanie Warszawskie ma swoich bohaterów pierwszoplanowych – są nimi powstańcy, którzy walczyli z bronią w rękę. W dyskusjach o przyczynach wybuchu padają nazwiska gen. Tadeusza Komorowskiego „Bora” i komendanta Okręgu Warszawa Armii Krajowej płk. Antoniego Chruściela „Montera”. W ich cieniu pozostają komendanci obwodów kierujący walką na terenie warszawskich dzielnic.

Tomasz Łabuszewski – Obraz Powstania Warszawskiego
w prasie antykomunistycznej 29

Powstanie Warszawskie postrzegane jako „ostatni głos wolnej Polski” znajdowało poczesne miejsce na łamach konspiracyjnej prasy antykomunistycznej. Dla większości byłych już żołnierzy Armii Krajowej stanowiło bowiem istotną część ich własnej tożsamości, ideowego dziedzictwa, z którym pomimo zmiany sztyków organizacji nadal byli ściśle – emocjonalnie powiązani.

Wojciech Jerzy Muszyński – „Za każdy kamień Twój, Stolico, damy krew!”
Narodowcy na barykadach powstańczej Warszawy 41

Anna Zechenter – „Kampf um Warschau” według Niemców 56

Rzeź Woli. Z Piotrem Gursztynem, autorem książki *Rzeź Woli. Zbrodnia nierozliczona*, rozmawia Kinga Hałacińska76

Barbara Świtalska-Starzeńska – Eksterminacja osadzonych w więzieniu mokotowskim 2 sierpnia 1944 roku94

Ks. Krzysztof Dorosz SJ – Męczennicy z ulicy Rakowieckiej 106

Bartosz Janczak – Gen wolności. Synowie oficerów Wojska Polskiego w Powstaniu Warszawskim116

Joanna Dardzińska – Artysta w roli dokumentalisty. Epizod z Powstania Warszawskiego w fotografiach Henryka Śmigacza127

SYLWETKI

Paweł Wąs – Harcerz w służbie kanałowej. Jerzy Szletyński (1927–2015)135

Szymon Nowak – „Chłopcy, naprzód!”. Stanisław Koza-Kozicki „Howerla” pod Dworcem Gdańskim149

Jarosław Wróblewski – „Ziutek” z pałacyku Michła158

KOMENTARZE HISTORYCZNE

Tomasz Panfil – Bitwa pod Osuchami 177

OPOWIEDZIANE HISTORIE

Ratowała rannych, ratowała z płonącej katedry figurę Chrystusa. Relacja Barbary Gancarczyk z d. Piotrowskiej190

Kolegium:

dr hab. Adam Dziuba, dr Wojciech Frazik,
dr Piotr Grzelczak, Adam Hlebowicz,
dr Kazimierz Krajewski,
dr hab. Mariusz Krzysztofiński,
dr Marcin Majewski, dr hab. Filip Musiał,
dr hab. Piotr Niwiński, Jan M. Ruman,
dr hab. Krzysztof Sychowicz

Redaguje zespół:

Wojciech Butkiewicz – sekretarz redakcji
(tel. 22 5818813, wojciech.butkiewicz@ipn.gov.pl),
Jakub Gołębiwski (jakub.golebiwski@ipn.gov.pl),
Kinga Hałacińska (kinga.halacinska@ipn.gov.pl),
Romuald Niedzielko – zastępca redaktora naczelnego
(romuald.niedzielko@ipn.gov.pl),
Jan M. Ruman – redaktor naczelny
(jan.ruman@ipn.gov.pl),
Anna Zechenter (anna.zechenter@ipn.gov.pl),
Piotr Życieński – fotoreporter

Sekretariat:

Maria Wiśniewska (maria.wisniewska@ipn.gov.pl)

Projekt graficzny, projekt okładki i łamanie:

Katarzyna Dziedzic-Boboli

Korekta: Beata Stadrzyiak-Saracyn

Adres do korespondencji:

ul. Kurtyki 1, 02-676 Warszawa

Druk:

Drukarnia Wydawnicza im. W.L. Anczyca S.A.
ul. Nad Drwiną 10, 30-741 Kraków

Na okładce:

Kolumna powstańców z pierwszego plutonu
Oddziału Ostonowego Wojskowych Zakładów
Wydawniczych maszerująca ul. Chmielną.
Fot. Sylwester Braun „Kris” / Muzeum Warszawy